

M0031M, Linjär algebra och differentialekvationer

Föreläsning 11

Ove Edlund

LTU

2016-09-12

Dimension

Sats 9

Om ett vektorrum V har bas $\mathcal{B} = \{\mathbf{b}_1, \mathbf{b}_2, \dots, \mathbf{b}_n\}$, så är varje mängd av mer än n vektorer i V linjärt beroende.

Sats 10

Om ett vektorrum V har en bas bestående av n vektorer, så består alla baser som spänner upp V av n vektorer.

Definition: Dimension

Om det finns en ändlig mängd vektorer som spänner upp V , så är V **ändligtdimensionellt**, och $\dim(V)$ är **dimensionen** för V som ges av antalet element i vektorrummets bas.

Nollvektorrummet $\{0\}$ har dimension 0.

Om V ej är ändligtdimensionellt så är det **oändligtdimensionellt**.

Sats 11

Låt H vara ett underrum till ett ändligtdimensionellt vektorrum V .

- Varje linjärt oberoende mängd av vektorer i H kan, om så behövs, kompletteras/utökas till en bas för H .
- H är också ändligtdimensionellt och $\dim(H) \leq \dim(V)$.

Sats 12

Låt V vara ett p -dimensionellt vektorrum, där $p \geq 1$.

- Varje mängd av p linjärt oberoende vektorer i V är en bas för V .
- Varje mängd av p vektorer som spänner upp V är en bas för V .

Definition: radrum

Radrummet till en $m \times n$ -matris \mathbf{A} , dvs $\text{Row}(\mathbf{A})$, är mängden av alla linjärkombinationer av raderna i \mathbf{A} . Dvs om

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} \mathbf{a}_1^T \\ \mathbf{a}_2^T \\ \vdots \\ \mathbf{a}_m^T \end{bmatrix}$$

så är

$$\text{Row}(\mathbf{A}) = \text{Span}\{\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_m\}$$

vilket också innebär att $\text{Row}(\mathbf{A}) = \text{Col}(\mathbf{A}^T)$.

Sats 13

Om två matriser \mathbf{A} och \mathbf{B} är radekvivalenta så har de samma radrum.
($\mathbf{A} \sim \mathbf{B} \Rightarrow \text{Row}(\mathbf{A}) = \text{Row}(\mathbf{B})$)

Om \mathbf{B} är på trappstegsform, bildar raderna som ej endast består av nollor, en bas för $\text{Row}(\mathbf{A})$.

Definition: rang

Rangen av en matris \mathbf{A} , är lika med dimensionen hos kolonrummet, dvs

$$\text{rank}(\mathbf{A}) = \dim(\text{Col}(\mathbf{A})).$$

Sats 14

Dimensionerna hos kolonrummet och radrummet är lika. Båda har dimension $\text{rank}(\mathbf{A})$ vilket också är lika med antalet pivåpositioner i \mathbf{A} .

Om \mathbf{A} är en $m \times n$ -matris gäller också att

$$\text{rank}(\mathbf{A}) + \dim(\text{Nul}(\mathbf{A})) = n.$$

Sats: Inverterbarhet

Låt \mathbf{A} vara en $n \times n$ -matris. Då är de följande påståendena ekvivalenta, dvs om ett är sant så är alla sanna.

- a. \mathbf{A} är inverterbar.
- b. \mathbf{A} är radekvivalent med \mathbf{I}_n .
- c. \mathbf{A} har n pivåpositioner.
- d. Den homogena ekvationen $\mathbf{A}\mathbf{x} = \mathbf{0}$ har endast den triviala lösningen $\mathbf{x} = \mathbf{0}$.
- e. Kolonnerna i \mathbf{A} är linjärt oberoende.
- f. Avbildningen $\mathbf{x} \mapsto \mathbf{A}\mathbf{x}$ är *ett-till-ett* (one-to-one).
- g. $\mathbf{A}\mathbf{x} = \mathbf{b}$ har lösning för varje \mathbf{b} .
- h. Kolonnerna i \mathbf{A} spänner upp \mathbb{R}^n .
- i. Avbildningen $\mathbf{x} \mapsto \mathbf{A}\mathbf{x}$ är *på* (onto).
- j. Det finns en matris \mathbf{C} så att $\mathbf{CA} = \mathbf{I}_n$.
- k. Det finns en matris \mathbf{D} så att $\mathbf{AD} = \mathbf{I}_n$.
- l. \mathbf{A}^T är inverterbar.

Sats: Inverterbarhet, forts

Låt \mathbf{A} vara en $n \times n$ -matris. Då utökar vi listan med de följande ekvivalenta påståendena:

- m. Kolonnerna i \mathbf{A} bildar bas för \mathbb{R}^n .
- n. $\text{Col}(\mathbf{A}) = \mathbb{R}^n$.
- o. $\dim(\text{Col}(\mathbf{A})) = n$.
- p. $\text{rank}(\mathbf{A}) = n$.
- q. $\text{Nul}(\mathbf{A}) = \{\mathbf{0}\}$.
- r. $\dim(\text{Nul}(\mathbf{A})) = 0$.
- t. $\det(\mathbf{A}) \neq 0$.